

Regulamin wycieczek szkolnych SP-2 BYTÓW

§ 1. Zasady ogólne.

1. Wycieczki i inne formy turystyki są integralną formą działalności wychowawczej szkoły.

2. Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki ma na celu:

- a) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii,
- b) poznawanie kultury i języka innych państw,
- c) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego,
- d) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania,
- e) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody,
- f) podnoszenie sprawności fizycznej,
- g) poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie,
- h) upowszechnianie form aktywnego wypoczynku,
- i) przeciwdziałanie patologii społecznej,
- j) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.

3. Krajoznawstwo i turystyka może być organizowana w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych.

4. Organizację i program wycieczek oraz imprez dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.

5. Dla uczniów klas I - III szkoły podstawowej powinny być organizowane przede wszystkim wycieczki przedmiotowe i krajoznawczo - turystyczne na terenie najbliższej okolicy, macierzystego województwa i regionu geograficzno - turystycznego.

6. Dla uczniów klas IV - VI szkoły podstawowej i dla uczniów gimnazjum powinny być organizowane przede wszystkim wycieczki przedmiotowe, krajoznawczo – turystyczne na terenie macierzystego województwa, regionu geograficzno - turystycznego i kraju.

7. W wycieczkach turystyczno-krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku, do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.

8. Uczniowie niepełnosprawni, o ile nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, mogą brać udział w wycieczkach i imprezach, a organizatorzy tych wycieczek i imprez powinni zapewnić im warunki odpowiednie do specyficznych potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

9. Udział uczniów niepełnosprawnych w wycieczkach, z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych i imprezach wymaga zgody ich przedstawicieli ustawowych.

10. Wycieczkę lub imprezę przygotowuje się pod względem programowym i organizacyjnym, a następnie informuje się o podjętych ustaleniach, a w szczególności o:

- celu,
- trasie,
- harmonogramie,
- regulaminie.

11. Program wycieczki lub imprezy organizowanej przez szkołę, listę uczestników, imię i nazwisko kierownika oraz liczbę opiekunów zawiera karta wycieczki lub imprezy, którą zatwierdza dyrektor szkoły.

12. Wzór karty wycieczki stanowi załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu.

13. Szkoły mogą organizować wycieczki i imprezy zagraniczne. Zgodę na zorganizowanie wycieczek i imprez wyraża dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

14. Zawiadomienie zawiera w szczególności:

- nazwę kraju,
- czas pobytu,
- program pobytu,
- imię i nazwisko kierownika oraz opiekunów,
- listę uczniów biorących udział w wyjeździe wraz z określeniem ich wieku oraz PESEL
- obowiązkowe ubezpieczenie zagraniczne
- lista z numerami ambasad

15. Organizację wycieczek zagranicznych regulują odrębne przepisy.

16. Za nieprzestrzeganie przez uczniów regulaminu wycieczek szkolnych i wynikające z tego szkody materialne odpowiedzialność finansową ponoszą rodzice.

§ 2. Rodzaje wycieczek.

1. Organizowanie krajoznawstwa i turystyki odbywa się w następujących formach:

- a) wycieczki przedmiotowe - inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych,
- b) wycieczki krajoznawczo-turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych
- c) imprezy krajoznawczo-turystyczne, takie jak: biwaki, konkursy, turnieje,
- d) imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrownie, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych, w tym posługiwania się specjalistycznym sprzętem, takie jak: rajdy, zloty.

e) imprezy wyjazdowe - związane z realizacją programu nauczania, takie jak: zielone szkoły, szkoły zimowe, szkoły ekologiczne.

§ 3. Kierownik wycieczki i opiekunowie.

1. Kierownika wycieczki lub imprezy wyznacza dyrektor spośród pracowników pedagogicznych szkoły o kwalifikacjach odpowiednich do realizacji określonych form krajoznawstwa i turystyki.

2. Kierownikiem wycieczki lub imprezy może być także inna, wyznaczona przez dyrektora szkoły, osoba pełnoletnia, która:

- ukończyła kurs kierowników wycieczek szkolnych,
- jest instruktorem harcerskim,
- posiada uprawnienia przewodnika turystycznego, przodownika lub instruktora turystyki kwalifikowanej lub pilota wycieczek.

3. Kierownikiem obozu wędrownego może być osoba po ukończeniu kursu dla kierowników obozów wędrownych.

4. Kierownikiem imprezy turystyki kwalifikowanej może być osoba posiadająca uprawnienia bądź stopień trenera lub instruktora odpowiedniej dyscypliny sportu.

5. Opiekunem wycieczki lub imprezy może być nauczyciel albo, po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły, rodzice uczniów biorących udział w wycieczce.

6. W przypadku większej niż jeden liczby opiekunów przynajmniej jednym z nich powinien być nauczycielem.

7. Kierownikiem lub opiekunem uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie zagranicznej może być osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy.

§ 4. Zadania kierownika wycieczki.

1. Kierownik wycieczki lub imprezy w szczególności: opracowuje program i harmonogram - wycieczki lub imprezy,

- opracowuje regulamin i zapoznaje z nim wszystkich uczestników,
- zapewnia warunki do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki lub imprezy oraz sprawuje nadzór w tym zakresie,
- zapoznaje uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnia warunki do ich przestrzegania,
- określa zadania opiekuna w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki lub imprezy,
- nadzoruje zaopatrzenie uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy,
- organizuje transport, wyżywienie i noclegi dla uczestników,
- dokonuje podziału zadań wśród uczestników,
- dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub imprezy,

- dokonuje podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki lub imprezy po jej zakończeniu.

§ 5. Obowiązki opiekuna.

1. Opiekun w szczególności:

- sprawuje opiekę nad powierzonymi mu uczniami,
- współdziała z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki lub imprezy,
- sprawuje nadzór nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa,
- nadzoruje wykonywanie zadań przydzielonych uczniom,
- wykonuje inne zadania zlecone przez kierownika.

2. Opiekunowie potwierdzają własnoręcznym podpisem na karcie wycieczki przyjęcie odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych im dzieci.

§ 6. Finansowanie wycieczek.

1. Plan finansowy musi określać ogólny koszt wycieczki, koszt jednego uczestnika wycieczki oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.

2. Wycieczki finansowane mogą być ze składek uczestników, środków komitetu rodzicielskiego lub innych źródeł.

3. Rodzice uczniów biorących udział w wycieczce zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów, chyba, że udział w imprezie może być sfinansowany z innych źródeł.

4. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.

5. Kierownik wycieczki oraz opiekunowie nie powinni ponosić kosztów udziału w imprezie.

6. Kierownik wycieczki odpowiada za terminowe regulowanie zobowiązań finansowych z nią związanych. O wszelkich opóźnieniach należy niezwłocznie informować dyrektora szkoły.

7. Rozliczenia wycieczki dokonuje kierownik, określając sposób zagospodarowania nadwyżki, względnie uzupełnienia niedoboru finansowego.

8. Dowodami finansowymi są przede wszystkim podpisane przez rodziców dzieci listy wpłat oraz rachunki, faktury i bilety wydawane przez uprawnione do danego rodzaju działalności podmioty gospodarcze – w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach mogą to być oświadczenia o poniesionym wydatku podpisane przez kierownika wycieczki oraz wszystkich opiekunów, jednak wydatki tego typu nie mogą przekroczyć 20 % kosztów wycieczki.

§ 7. Udzielanie zgody na przeprowadzenie wycieczki.

1. Zgody na przeprowadzenie wycieczki udziela dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba.

2. Jeżeli wycieczka przedmiotowa ma odbyć się podczas planowej lekcji danego przedmiotu należy zgłosić dyrektorowi lub jego zastępcy zamiar wyjścia poza teren szkoły, a następnie odnotować fakt przeprowadzenia wycieczki w dzienniku lekcyjnym.

1. § 8. Dokumentacja wycieczki.

1. Karta wycieczki z harmonogramem.
2. Dwa egzemplarze listy uczestników.
3. Pisemną zgodę rodziców z potwierdzeniem wpłaty – załącznik nr 2.
4. Regulamin zachowania się uczniów podczas wycieczki – załącznik nr 3.
5. Dowód ubezpieczenia wszystkich uczestników wycieczki od następstw nieszczęśliwych wypadków / w przypadku dodatkowego ubezpieczenia/.
6. Preliminarz finansowy wycieczki, przewidujący koszty realizacji programu oraz rozliczenie finansowe wycieczki po jej zakończeniu.
7. Dokumentacja wycieczki, o której mowa w punkcie 1 - 5 winna być złożona w terminie minimum 3 dni przed jej rozpoczęciem do zatwierdzenia.
8. Rozliczenie wycieczki składa się w terminie 2 tygodni od dnia jej zakończenia u dyrektora szkoły.

§ 9. Zasady organizacji wycieczek.

1. Dla zapewnienia uczestnikom wycieczek pełnego bezpieczeństwa konieczne jest przydzielenie opiekunów spośród nauczycieli oraz rodziców według następujących zasad:

- jeden opiekun na 9 uczestników przy przejazdach kolejowych,
- jeden opiekun na 5 uczestników na szlakach wodnych w Tatrach,
- jeden opiekun na 10 osób, w innego rodzaju wycieczkach,
- jeden opiekun na 30 osób podczas wycieczek przedmiotowych w miejscu, które jest siedzibą szkoły,
- jeden opiekun na 15 uczniów, przy wyjściu lub przy wyjeździe autobusem poza miejscowość, która jest siedzibą szkoły,
- jeden opiekun na 10 osób na wycieczki górskie,
- jeden opiekun na 5 uczestników na wycieczkach wysokogórskich,
- jeden opiekun na 7 osób na wycieczkach rowerowych.

2. Wycieczki piesze nizinne i podgórskie (do wysokości 600 m. n. p. m. np.: Pogórze, Góry Świętokrzyskie), mogą być organizowane dla uczestników od lat 12, przy uwzględnieniu 3-5 godzin dziennego marszu.

3. Wycieczki górskie (o wysokości ponad 600 m n. p. m. np.: Beskidy, Sudety), mogą być organizowane dla uczestników od lat 14 posiadających odpowiednią zaprawę turystyczną /np.: członek koła turystycznego, uczestnik innych rajdów lub wycieczek/.

4. Wycieczki wysokogórskie (o wysokości ponad 1000 m n. p. m. np.: Tatry, Karkonosze, Beskid Wysoki) mogą być organizowane dla uczniów, którzy ukończyli 16 lat i posiadają odpowiednią zaprawę turystyczną. Wycieczki te powinny korzystać z usług przewodników górskich.
5. Organizując wycieczki autokarowe do dużych miast, teatrów, muzeum, pomników kultury – nie musi się brać pod uwagę wieku uczestników. Uwzględnić natomiast należy relację pomiędzy poziomem umysłowym, inteligencją ucznia a tematem do realizacji podczas wycieczki.
6. W wycieczkach rowerowych mogą brać udział uczniowie, którzy ukończyli 12 lat i posiadają kartę rowerową. Długość trasy do 50 km dziennie. Z tyłu i przodu bezwzględnie jadą osoby dorosłe. Odległość od roweru do roweru nie powinna przekraczać 5 m. Przerwa między grupami co najmniej 150 m. Oznaczenia: z przodu biała chorągiewka, z tyłu wysunięty lizak zamontowany przy siodełku rowerowym.
7. Miejscem zbiórki uczniów rozpoczynającej i kończącej wycieczkę jest plac szkolny, skąd uczniowie udają się do domu; po godzinie 21:00 – wyłącznie pod opieką rodziców.
8. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.
9. Opiekunowie powinni sprawdzać stan liczbowy uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz po przybyciu do punktu docelowego.
10. Nie wolno zatrzymywać się w czasie jazdy autobusem w celu wysadzenia dzieci. Wyjątek –pisemna prośba rodzica ucznia, który będzie stał w miejscu wcześniej ustalonym.
11. Udział uczniów w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych) wymaga pisemnej zgody rodziców albo opiekunów prawnych, którzy powinni przed jej rozpoczęciem pokryć koszty związane z udziałem w niej ich dziecka.
12. Wycieczka może być odwołana z powodu braku pisemnej zgody rodziców uczniów.
13. Zabrania się prowadzenia wycieczek podczas burzy, śnieżycy, gołoledzi.
14. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
15. W przypadku zaginięcia -uczeń (uczniowie) bezwzględnie pozostaje w miejscu zaginięcia.
 - a. Miasto – uczeń zna miejsce postoju, plan dnia, zawiadamiamy policję, dyrektora szkoły, rodziców.
 - b. Szlak turystyczny - uczeń wie, dokąd idziemy, zna kolor szlaku i docelowe schronisko, zawiadamiamy GOPR, schronisko, dyrektora szkoły, rodziców.
16. Uczestnicy wycieczek i imprez powinni być objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków.

§ 10. Postanowienia końcowe.

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazana przez dyrektora.
2. Listę tych uczniów, wraz z rubrykami umożliwiającymi odnotowanie frekwencji, wychowawca dołącza do odpowiedniego dziennika klasowego.
3. Kierownik wycieczki powinien zaproponować rodzicom dodatkowe ubezpieczenie jej uczestników oraz poinformować ich o konsekwencjach braku ubezpieczenia.
4. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.

Załącznikami do regulaminu są:

1. Załącznik nr 1 – karta wycieczki,
2. Załącznik nr 2 – pisemna zgoda rodziców z potwierdzeniem wpłaty,
3. Załącznik nr 3 – regulamin wycieczki dla uczniów.

Załącznik nr 1. KARTA WYCIECZKI / IMPREZY

Cel i założenia programowe wycieczki/imprezy

.....

.....

Trasa wycieczki/imprezy

.....

.....

Termin ilość dni..... klasa.....

Liczba uczestników

Kierownik (imię i nazwisko)

Liczba opiekunów

Środek transportu

OŚWIADCZENIE OPIEKUNÓW

Zobowiązuję się do przestrzegania przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach dla dzieci i młodzieży.

Opiekunowie wycieczki/imprezy Kierownik wycieczki/imprezy
(imię i nazwisko oraz podpis) (podpis)

.....
.....
.....

HARMONOGRAM WYCIECZKI / IMPREZY

Data	Godzina	Odległość w km	Miejscowość	Program	Adres punktu noclegowego i żywieniowego.
------	---------	----------------	-------------	---------	--

Adnotacje organu prowadzącego i sprawującego nadzór pedagogiczny

Zatwierdzam

Pieczęć i podpis dyrektora

Załącznik nr 2.

Przykładowa treść zgody rodziców

Wyrażam zgodę na udział mojego dziecka w wycieczce /zielonej szkole /biwaku/ do..... w dniu/ach

Zobowiązuję się zapłacić ustaloną kwotę za wycieczkę do dnia

Biorę odpowiedzialność finansową za szkody materialne wynikające z nie przestrzegania regulaminu wycieczki, nieodpowiedniego zachowania przez moje dziecko, oraz zobowiązuje się do odebrania dziecka w przypadku nie przestrzegania regulaminu wycieczki/ biwaku na koszt własny.

Zobowiązuję się do odebrania dziecka po powrocie z wycieczki z miejsca ustalonego z kierownikiem wycieczki.

.....
Podpis rodziców

Załącznik nr 3.

Przykładowe regulaminy zachowania się podczas wycieczek wycieczek/biwaków dla uczniów.

Zachowanie człowieka w miejscach publicznych daje świadectwo o jego kulturze, może mieć również wpływ na bezpieczeństwo wielu osób.

Dlatego każdy uczestnik wycieczki zobowiązany jest:

1. Zachowywać się w sposób zdyscyplinowany i kulturalny.
2. Stosować się do poleceń, zakazów i nakazów wydawanych przez opiekunów lub przewodników.
3. Nie oddalać się od grupy bez wyraźnego zezwolenia opiekuna.
4. Przestrzegać przepisów ruchu drogowego i zachowywać ostrożność na ulicach i w innych miejscach, w których może grozić jakiegokolwiek niebezpieczeństwo.
5. Kulturalnie odnosić się do opiekunów, kolegów i innych osób.
6. Traktować z należyтым respektem obiekty zabytkowe i eksponaty muzealne.
7. Nie śmiecić, nie niszczyć zieleni, nie płoszyć zwierząt.
8. W miejscach noclegowych postępować zgodnie z obowiązującym tam regulaminem. Przestrzegać godzin ciszy nocnej.

REGULAMIN WYCIECZKI - BIWAKU

I PRAWA UCZESTNIKA

Uczestnik ma prawo:

- uczestnictwa w zajęciach programowych w ramach określonych przez organizatora
- występowania z inicjatywą dotyczącą programu
- korzystać ze sprzętu oraz bazy metodycznej na zasadach określonych przez organizatorów
- zgłaszać wszelkie uwagi, zażalenia i uwagi dotyczące obozu

II OBOWIĄZKI UCZESTNIKA

Uczestnik ma obowiązek:

- stosować się do regulaminów oraz innych ustaleń oraz zaleceń kierownika i opiekunów
- stosować się do uwag swoich przełożonych
- dbać o porządek wokół siebie
- zachować ciszę na terenie miejsca noclegowego (a w szczególności w godzinach 22.00 - 6.00)

Bezwzględnie zabrania się:

- opuszczania terenu miejsca zakwaterowania bez wiedzy, zgody kierownika bądź po uprzednim ustaleniu opiekuna oraz bez należytej opieki
- spożywania alkoholu, wszelkiego rodzaju używek (narkotyków) oraz palenia tytoniu
- kąpieli na terenie miejsca zakwaterowania oraz w innych miejscach do tego nie przeznaczonych bez odpowiedniej opieki i zabezpieczenia.
- używania w namiocie i na terenie ośrodka otwartego ognia
- spowodowania sytuacji, które mogą zagrozić zdrowiu i życiu uczestników, jak i majątkowi ośrodka, na którego terenie zostaliśmy zakwaterowani.
- niszczenia roślinności oraz innych dóbr w czasie trwania wycieczki ,biwaku

UWAGA!!!

Za nieprzestrzeganie w/w regulaminu uczestnikowi wycieczki, biwaku grozi wykluczenie i odwiezienie na koszt własny do rodziców (prawnych opiekunów)

ZASADY PORUSZANIA SIĘ PO DROGACH

1. Uczestnicy wycieczki podporządkowują się rozkazom i poleceniom prowadzącego wycieczkę.
2. Wszyscy idą zwartą grupą. Na przedzie kolumny idzie prowadzący, później najmłodszy i najsłabszy, którzy nadają tempo marszu. Kolumnę zamykają najstarsi uczestnicy oraz opiekun.
3. Grupa w szyku zwartym porusza się prawym poboczem szosy lub drogi, a jeśli grupa nie jest wystarczająco liczna, lub luźna, wówczas porusza się lewym poboczem.
4. W czasie marszu należy zwracać baczną uwagę na poruszające się po szosie (drodze) pojazdy mechaniczne.
5. Nie wolno robić postojów na szosie (drodze), zatrzymywać się w miejscach, gdzie kierowcy mają utrudnioną widoczność (zakręty, wzniesienia, wiadukty)
6. Pod żadnym pozorem nie wolno oddalać się od grupy bez zezwolenia prowadzącego.
7. Kolumna poruszająca się w nocy musi być oznaczona: - na przedzie białym światłem skierowanym do przodu, z tyłu czerwonym światłem skierowanym do tyłu.
8. W miastach grupa może poruszać się jedynie po chodnikach.
9. Jezdnię wolno przekraczać tylko w miejscach do tego wyznaczonych.
10. Nie wolno przewozić uczestników obozu środkami transportu nie przystosowanymi do tego celu.
11. Opiekun idący na przedzie oraz na końcu kolumny poruszającej się prawą stroną jezdni wydaje odpowiednią komendę : „Lewa wolna” w celu ostrzeżenia uczestników o nadjeżdżających pojazdach.

REGULAMIN TRANSPORTU KOLEJĄ

1. Za przejazd uczestników odpowiedzialny jest komendant obozu, lub wyznaczony przez niego instruktor.
2. Przed wyjazdem należy ustawić się na zbiórce w miejscu wyznaczonym przez kadrę.
3. Przed wyjazdem należy sprawdzić imienną listę uczestników.
4. Oczekując na pociąg uczestnicy stoją obok swojego bagażu.
5. Pożegnania z rodzicami odbywa się przed wsiadaniem do pociągu.
6. Pierwszy wsiada instruktor, który kieruje uczestników do odpowiednich przedziałów. Uczestnicy wsiadają pojedynczo, na znak kierującego podróżą, bez przepychania się. Ostatni wsiada komendant.
7. Każde wyjście do toalety winno być zgłoszone kadrze.

8. W czasie podróży kategoriycznie zabrania się:
 - o wychylania przez okna
 - o wyrzucania przez okna śmieci
 - o przechodzenia do innych wagonów
 - o przebywania na korytarzach podczas jazdy
 - o wychodzenia z przedziału bez wiedzy kadry
 - o zaśmiecania przedziałów
 - o głośnego zachowywania się, utrudniającego podróż innym pasażerom.
 - o opuszczania pociągu na stacjach i przystankach.
9. Przed końcem podróży należy sprawdzić bagaż osobisty i pozostawić przedziały w takim stanie, w jakim go zastaliśmy.
10. Wsiadanie z pociągu odbywa się w kolejności odwrotnej, jak wsiadanie.
11. Po wyjściu z pociągu uczestnicy ustawiają się na zbiórce.
12. Po ogłoszeniu zbiórki kadra sprawdza imienną listę uczestników.

REGULAMIN TRANSPORTU AUTOKARAMI

1. Na miejscu zbiórki uczestnicy dostosowują się do poleceń kadry biwaku.
2. Do autokaru wsiadamy dopiero po wyraźnym poleceniu kierownika, lub wyznaczonego opiekuna po uprzedniej zbiórce.
3. Do autokaru wsiadamy kolejno, kolejno też zajmujemy miejsca.
4. W autokarze zachowujemy się kulturalnie, nie śmiecimy, nie krzyczymy.
5. Podczas jazdy zabrania się otwierania okien, wychylania się, poruszania się po autokarze.
6. Z okien autokaru nie wolno wyrzucać żadnych przedmiotów, zarówno podczas jazdy, ja i postoju.
7. Po wyjściu z autokaru uczestnicy zobowiązani są stawić się na zbiórce.
8. Zabrania się przechodzenia na drugą stronę jezdni.
9. Autokar pozostawiamy w stanie, w jakim go zastaliśmy.

REGULAMIN KĄPIELI

1. Kąpiel może odbywać się tylko w wyznaczonym do tego miejscu w grupach do 10 osób.
2. Wszyscy biorący udział w kąpielii muszą uprzednio uzyskać zgodę lekarza pierwszego kontaktu (lekarz rodzinny).
3. Biwakowicze powinni przychodzić do kąpielii i odchodzić po jej zakończeniu w zwartych grupach i pod opieką opiekuna.
4. Kąpiel rozpoczyna się i kończy na ustalony sygnał podany przez prowadzącego kąpiel.

SYGNAŁY :

- o jeden krótki gwizdek- wejść do wody
 - o dwa krótkie gwizdki- wyjść z wody
 - o jeden długi gwizdek- ALARM! Opuścić kąpielisko.
5. Przed wejściem do wody i przed wyjściem uczestników obowiązuje zbiórka z odliczaniem.
 6. Osoby pozostające na brzegu cały czas powinny obserwować kąpiących się.
 7. Nie wolno wypływać poza teren oznakowany, skakać do wody itp.
 8. W czasie kąpielii zabrania się stwarzania jakichkolwiek sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu kąpiących się.

9. W czasie kąpieli nie wolno wznosić okrzyków i wywoływać zbędnych alarmów.
10. Nauka pływania odbywa się w innym czasie, niż kąpiel.
11. Przy każdej kąpieli obecny jest ratownik i kierownik biwaku bądź wyznaczony opiekun.
12. Na kąpielisku powinien być przygotowany sprzęt ratowniczy, którego nie wolno używać do innych celów
13. Kąpiel indywidualna jest surowo zabroniona !
14. Nie wolno zaśmiecać wody ani terenu kąpieliska
15. W przypadku kąpieli na basenie krytym obowiązują wszystkie zamieszczone w niniejszym regulaminie postanowienia. Dodatkowo zabrania się:
 - o biegania po obiekcie
 - o skakania do wody z jakichkolwiek urządzeń
 - o zanieczyszczania wody
 - o kąpieli poza sektorem wyznaczonym

Dodatkowo obowiązują przepisy obowiązujące na danym obiekcie.

16. Każdy naruszający postanowienia regulaminu zostanie dyscyplinarnie usunięty z biwaku. Ilość wypadków lub stosunkowo częste zagrożenie zdrowia, a nawet życia dzieci i młodzieży wyjeżdżających poza miejsce zamieszkania w celach wypoczynkowych, poznawczych i zdrowotnych zmusza organizatorów imprez turystyczno- krajoznawczych do działań mających na celu wyeliminowanie przyczyn zagrożeń, które mogą stać się powodem nieszczęśliwych wypadków.

"Bezpieczeństwo i opieka podczas wycieczek szkolnych"

Ilość wypadków lub stosunkowo częste zagrożenie zdrowia, a nawet życia dzieci i młodzieży wyjeżdżających poza miejsce zamieszkania w celach wypoczynkowych, poznawczych i zdrowotnych zmusza organizatorów imprez turystyczno- krajoznawczych do działań mających na celu wyeliminowanie przyczyn zagrożeń, które mogą stać się powodem nieszczęśliwych wypadków.(na ogólną liczbę 15 mln ubezpieczonych w PZU uczestników wycieczek około 30 ulega wypadkom śmiertelnym, a około 1 tysiąca – wypadkom prowadzącym do trwałego kalectwa).

Różne mogą być przyczyny nieszczęśliwych wypadków: burze, brak widoczności w nocy, śliskie podłoże, zabłądzenia, ale głównym ich powodem jest zazwyczaj nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Pod tym względem podstawowe przyczyny wypadków to:

- brak znajomości, lekceważenie przepisów i zasad prowadzenia wycieczek i imprez,
- zbyt wielka liczebność grup turystycznych,
- niedostateczna opieka dorosłych,
- brak dyscypliny,
- lekceważenie niebezpieczeństwa, nieuwaga, wybieranie zbyt ambitnych celów, przecenianie swych możliwości,
- nadmierne zmęczenie, przemęczenie, niedostateczne przygotowanie fizyczne i psychiczne uczestników,
- złe warunki pogodowe,
- przyczyny losowe (ukąszenia, zatrucia, poparzenia, zabłądzenie),
- lekkomyślność, zaniechanie środków bezpieczeństwa,

Organizatorzy wycieczek szkolnych muszą znać i przestrzegać zasad i zarządzeń dotyczących opieki i bezpieczeństwa podczas wycieczek. Podstawę działalności turystyczno-krajoznawczej w szkole stanowi Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 8 listopada 2001 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (załącznik nr 4), oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002 roku. Stwierdza się w nim, że placówki oświatowo – wychowawcze obowiązane są rozwijać działalność turystyczno- krajoznawczą. Jej organizatorzy są zobowiązani do zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczek i imprez turystyczno-krajoznawczych. W załączniku do rozporządzenia określono zasady opieki i bezpieczeństwa uczestników.

Każda wycieczka lub impreza podobnego typu musi mieć, kierownika a w miarę potrzeby także opiekuna lub opiekunów. Na kierowniku spoczywa odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo uczestników, toteż może nim być osoba pełnoletnia posiadająca odpowiednie kwalifikacje.

Do obowiązków kierownika należy:

- Opracowanie planu i harmonogramu wycieczki oraz wypełnienie karty wycieczki, zapewnienie warunków realizacji programu;
- Opracowanie regulaminu wycieczki (regulamin wycieczki często bywa traktowany jako fikcja, ale jest to niezbędna formalność – potrzebna zwłaszcza w razie wypadku i ustalenia odpowiedzialności, dobrze jest przygotować standardowy regulamin wycieczek w szkole i wprowadzać w nim ewentualne poprawki w związku z charakterem wycieczki) i zapoznanie z nim każdego jej uczestnika;
- Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa i kontrola zasad ich przestrzegania;
- Określenie zadań dla opiekuna wycieczki;
- Określenie wymagań dotyczących sprzętu i wyposażenia uczestników wycieczki oraz dopilnowanie aby wszyscy uczestnicy zaopatrzeni byli w odpowiedni sprzęt i ekwipunek;
- Organizacja transportu, wyżywienia i noclegów;
- Dokonanie podziału zadań między uczestników imprezy;
- Dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na wycieczkę;
- Ocena wycieczki wspólnie z jej uczestnikami oraz sporządzenie sprawozdania merytorycznego i finansowego

Wymagania w stosunku do opiekuna wycieczki szkolnej są podobne. Jego obowiązki sprowadzają się przede wszystkim do współdziałania z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki, przestrzegania zasad dyscypliny i bezpieczeństwa.

Wychowawcy i nauczyciele powinni dokładnie zaznajomić dzieci i młodzież szkolną z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa i wskazywać na konieczność zachowania daleko idącej ostrożności na jezdniach, drogach publicznych, na dworcach kolejowych, przystankach komunikacyjnych, w lasach, na szlakach turystycznych – zwłaszcza górskich i wodnych. To od kierowników i opiekunów wycieczek szkolnych dyrektorzy szkół obowiązani są wymagać pisemnego oświadczenia o zapoznaniu się z przepisami bezpieczeństwa oraz zobowiązania się do ścisłego przestrzegania tych przepisów.

Do obowiązków personelu pedagogicznego i opiekuńczego prowadzącego wycieczkę lub imprezę krajoznawczo-turystyczną należy zapewnienie należytych warunków bezpieczeństwa i zdrowia:

- ustalić taki program działalności turystycznej, który uwzględni przygotowanie turystyczne, wiek i płeć uczestników,
- dobrać umiejętnie obciążenie fizyczne, normując długość dziennych etapów, ustalając maksymalny ciężar bagażu, określając optymalny okres przerw wypoczynkowych i snu, (normy: tabela 1, 2, 3)
- uczyć uczestników bezpiecznych zasad uprawiania turystyki, bez zbędnego podejmowania ryzyka,
- dostosować formę działalności do aktualnych warunków pogodowych,
- unikać znużenia psychicznego uczestników dozując właściwie ilość wiedzy krajoznawczej przekazywanej w trakcie wycieczki, imprezy,

NORMY:

Czas zwiedzania - dziennie 5-6 godzin; 3-4 godziny przed południem, przerwa na obiad lub wypoczynek, 2 godziny po południu.

Tabela 1

Długość trasy pieszej- 1 dzień: 7-30 km (od 6-7-latków niewprawnych, do doświadczonych turystycznie 18-latków)

Wiek	Stopień zaawansowania			Tempo
	początkujący	średnio zaawansowani	zaawansowani km/h	
6-7 lat	7 km	8 km	9 km	2,5
8-9 lat	8 km	10 km	12 km	3
10-11 lat	10 km	12 km	14 km	3
12-13 lat	12 km	15 km	18 km	3,5
14-15 lat	15 km	18 km	21 km	4
16-18 lat	20 km	25 km	30 km	4,5

Uwaga: - w górach 100m wzniesienia odpowiada dodatkowemu 1 km (ściślej: 0,7-0,8 km)- przy wycieczkach kilkudniowych średnie trasy dzienne powinny być nieco krótsze (o 20-30%)Tabela 2Długość trasy rowerowej – 1 dzień: 20-84 km (od 10-latków początkujących ,do 18-latków zaawansowanych)

Wiek	Stopień zaawansowania			Tempo
	początkujący	średnio zaawansowani	zaawansowani km/h	
10-11 lat	20 km	25 km	30 km	7
12-13 lat	28 km	35 km	42 km	8
14-15 lat	40 km	50 km	60 km	9
16-18 lat	56 km	70 km	84 km	10

Tabela 3

Obciążenie- od 4 kg- maksymalnie 20 / 16 kg (chłopcy / dziewczęta): zmniejszyć dla

dziewcząt 13-16-letnich; ogólnie ostrożnie w okresie 11-12 lat (skok pokwitaniowy, zmniejszona sprawność)

Wiek	Stopień zaawansowania		
	początkujący	średnio zaawansowani	zaawansowani
10-11 lat	4 kg	5 kg	6 kg
12-13 lat	6 kg	7 kg	8 kg
14-15 lat	7,5 kg	9 kg	10,5 kg
16-18 lat	9,5 kg	12 kg	14,5 kg

Dla zapewnienia uczestnikom wycieczek szkolnych pełnego bezpieczeństwa niezbędne jest przydzielenie opiekunów. Ich liczba przypadająca na jednego opiekuna określona jest w zarządzeniu. Jest ona różna w zależności od długości trasy wycieczki, rodzaju środka lokomocji i charakteru przewidywanych w terenie zajęć. Na wycieczce przedmiotowej lub krajoznawczo- turystycznej opiekę winna sprawować jedna osoba na 15 uczestników. Na wycieczce turystyki kwalifikowanej jedna osoba powinna sprawować opiekę nad grupą do 10 osób, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Przy przejazdach kolejowych jedna osoba na 9 uczestników, na szlakach wodnych i w Tatrach jeden opiekun na 5 osób.

Dzieci i młodzież uczestnicząca w wycieczkach narażona jest na różnego rodzaju niebezpieczeństwa, do sytuacji tych dochodzi zazwyczaj na drogach publicznych, w górach, lasach czy w wodzie. Główną przyczyną wypadków zagrażających zdrowiu a czasem i życiu dzieci jest przeważnie zła organizacja imprezy, brak zdyscyplinowania oraz nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów i zasad.